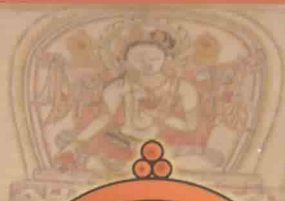

ཅུཤུའི་ཁྱུ་ལ་བཞག ༧༩

༄༅། ཁོ་མོ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྱུ་བྱེད་

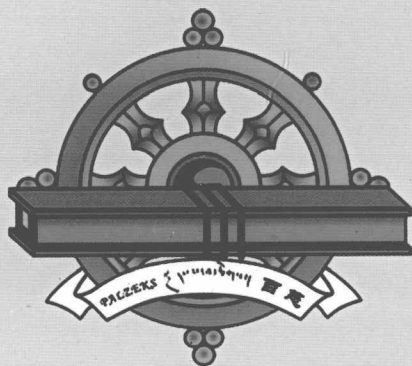
གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(༥ / ༡༤)

དཔལ་བཞུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ལྷན་ཁང་ནས་བཞུགས།

ཡུང་གི་པོད་ཡིག་པ་དཔེ་སྒྱུ་ལྷན་ཁང་།

༡༡། ཟླ་མེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་
པོད་རྒྱལ་པ་བཞུགས།

དཔེ་སྐྱོན་པ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་ཐོག་འགན་འཁུར་པ། ཚང་མ་པོ།
མཁུན་པོག་མཆེས་འཁོད་པ། འཁོ་འདུལ་རྩོམ་ཆེ།

ཕེད་ཕྱོད་ཀྱི་ལུ་ལོན་ལུ་ལུ།

དེབ་ཆོག་གསུམ་པ།

༡། ཚེ་རིང་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། །

(༤/༡༤)

དཔལ་བཞེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱེགས།

*

ཀྱང་གོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་བསྐྱོན་ཏེ་བཀྲམ།

ཕེ་ཅིན་མཐོ་རིན་ཆོན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་མིས་དཔར་བཏབ།

ཆུ་ལོ་༢༠༠༡/མཐོ་རིན་ཁྲ་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

ཆུ་ལོ་༢༠༠༡/མཐོ་རིན་ཁྲ་པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠༡—༡༥༠༠

ISBN978—7—80253—140—6/B. 65

གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་(དེབ་༡—༡༤ལོ་དང་) ལ་རིན་སྒོར། ༤༥༤. ༠༠

出版人:周华
责任编辑:聪博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据

卓尼·扎巴谢珠文集:第1-18卷 藏文
百慈藏文古籍研究室编. - 北京:
中国藏学出版社,(先哲遗书.88-105卷) 2009.9
ISBN 978-7-80253-140-6
I.卓… II.①卓…②百… III.喇嘛教-文集
-藏语 IV.B946.6-53
中国版本图书馆CIP数据核字(2009)第010748号

先哲遗书 (第93卷)
卓尼·扎巴谢珠文集
(6/18)

百慈藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本:880×1230毫米1/32 印张:252
2009年9月第1版 2009年9月第1次印刷
印数:0001—1500册

书号:ISBN978-7-80253-140-6/B.65

本文集总定价(1-18卷):458.00元

༡༡། འདེམ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཅུགས་
པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་དང་
མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་
དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་སྐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱིའི་གཙོ་སྦྱོང་གནང་
སྟེ། དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉེ་བའི་ལོ་བཅུ་ཅམ་
ཤི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་
ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་ཤིར་ལོངས་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གནོད་འཚོས་འཛིག་ལ་ཉེ་
བའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ།
དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་སྒྲོམ་བཞེངས་ཏེ་སྤྱང་སྒྲོབ་མཛོད་གནང་བ་དང་གནང་
མུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་བྱལ་ཞོར་སྤྱང་སྒྲོབ་རྒྱུ་འཛོལ་དང་བོད་
རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དབྱུད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་
མི་རིགས་རིག་གནས་ཞོར་མཛོད་དང་རྒྱལ་དང་སྤྱང་སྒྲོབ་བཟྱི་བའི་འཕྲིན་ལས་
གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉེ་ཆར་དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་
དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གོས་བྱས་མཐར། སྟོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྤྱང་སྒྲོབ་དང་
བོད་རིག་པའི་དབྱུད་ཡིག་སྤྱང་སྒྲོབ་དང་ཆ་ཆར་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་
འཛོལ་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དཔོན་གཅིས་བཏུས་》 ཞེས་པའི་

དཔེ་རྟོག་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ལུ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་
 དཔེ་སྐྱོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་གཅིག་
 བྱུང་ཐོག་ 《མེས་པོའི་བྱུང་བ་ཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྟོག་དཔེ་དགོན་གསུང་ཆེན་གྱི་
 དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མེས་པོ་
 མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་བྱུང་བ་ཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དགོན་གསུང་
 ཆེན་རྒྱལ་ས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དགོན་གསུང་ཆེན་དག་
 རྩོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། རང་དོན་རིག་པ་
 དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས།
 ཅིས་རིག་སོགས་བཅུ་ཤག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ཙོར་བུ་
 དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྲུང་ལུ་འཇུག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱོན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་རེད་ཅག་དཔེ་
 སྐྱོན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བུ་ཤིང་གྱི་འོས་འགན་ཞིག་
 དུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱོན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་།
 ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདེང་འཛིན་དང་མཐོང་
 ཆེན་གྱིས་སྐུལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་བྱུང་བ་ཞག》 གི་མ་ཕྱི་པལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་བྱིས་རྟོག་གསུག་
 ཡིན་པས། མ་དཔེ་གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱེད་ཡིག་མང་ཞིང་བྱིས་རྟོགས་འདྲ་
 མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་
 བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟོག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་མྱོང་བསྐྱེད་

ཡེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་
 རྒྱལ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཐུབ་པ་བྱུང་། བར་ཤིང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་
 རྟོག་གཞན་པ་དང་བསྐྱར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐང་ཡོད་པ་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེབ་སོ་སོའི་
 བསྐྱ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་བྱ།

དཔེ་རྟོག་སྤྱང་སྒྲིབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་
 སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་
 ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཏེ་གནས་གྱི་དབུ་བྱིད་ལྷན་རྒྱས་དང་། མཁས་
 དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཐུབ་སྟོན་
 གྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་
 བརྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་པ་ལྷན་རྒྱས་དང་། ཞུ་དག་པ། ཡིག་
 རྒྱལ་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་
 པོས་ཞབས་སྤྲི་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྒྲིག་དང་ཞུ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་
 ཆགས་བཟྱི་ཁུལ་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་གེས་ཆད་དམན་པའི་དབང་གིས་
 རོར་འཕྱལ་མི་ཉུང་བ་ཡོད་སྤྱིད་པས་དཔྱོད་ལྷན་དག་གིས་རོར་བཅོས་ཡོ་བསྐྱང་
 གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྒྲིབ་གནང་བར་ཞུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ལོའི་ཟླ་བ་ ༡༡པའི་ཆོས་ ༡༠ལ།

སྒོན་འགྲོའི་ལུ་ཆོག་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཤ་རྒྱལ་ས་
དང་། ས་དག་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་
སྒྲིམ་བུ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས། བཤད་རྒྱུ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྒོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་རྟགས་སྟོན་ངག་མཛོན་བརྗོད་ལྟེན་སྒྲིབ་སྒྲིམ་
ཅིས་འབྲུང་ཅིས། སྒྲ་ཆོད་བཞོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་དང་བཅས་
པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོད་ལ་མ་ཞོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཞིག་
འཆད་ཉན་འགྲུར་གསུམ་དང་། བཤད་རྒྱུ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཐོག་མར་སྒོལ་
བཏོད། བར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྒྲོང་
སྒྲེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་
ཁམས་གསུམ་དུ་བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྒྲེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་ན་
འི་རབ་ལྷན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཆོས་ཆོན་གྱི་རྒྱལ་དབྱེ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་
གངས་སུ་བགྲངས་ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྒྲར་ཆོགས་ཀྱང་སྦྱངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་
མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་བལ་ཏོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་འད་དར་བྱུང་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅིས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་ཏུ་འད་མཆེད་དེ། དཔེར་ན། ཞོག་སི་ཐོར་རྟི་
དང་། ཉར་ཐིད་ལྷ་སུ་ཡོ་ཐོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེན་

མོ་རྣམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆེན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་བཤད་སྐབས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་བརྒྱུད་ཅེས་པ་དེ་
གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སློབ་མདོ་ཙམ་ཞུན། དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། འཇམ་མགོན་
གོང་སྐལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སློན་ཐོན་མི་བའི་རྟ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཞུ་ཞོད། གཞུང་ས་
ཆེན་རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། །བུ་སློན་བཤད་སྐབས་འདི་གསལ་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་།
ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྐྱབས་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་
ལམ་འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྐྱོར་དུག་བསྟེན་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྡེ་ཆོགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁྱད་དང་འཆད་
ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་སྐབས་འདི་གསལ་བཅུ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་བག་གི་དབྱེ་བས་སྐྱབ་བརྒྱུད་འདྲིན་
པའི་ཤིང་རྟ་བརྒྱུད་དེ། བཤད་སྐབས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་བརྒྱུད་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ །བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོན་གསལ་ཅད་ལངས་པ་མེད་པར་
བཏང་སྟེ། སྤྱི་རབས་རང་རེའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་འཕྲན་ཡུན་ཕན་བདེའི་
དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དཔང་གི་རྒྱལ་
པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས། དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་
ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྲུང་བཞིའི་འདིག་
པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོན་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཁུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ ཉང་གི་ཡང་དག་
 པའི་མིང་ཁྲིམ་གྱི་ཉི་འོད་སྒྲར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་
 དང་ཅ་འཛུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཕྲོར་བསྟུ་དང་། འཕྲིན་སྒྲིག་ དཔེ་རྒྱུན།
 རྒྱུར་སྒྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་།
 མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཁོས་བསྟུན་གྱི་སྤྱི་ཞུ་རྒྱབ་པའི་སྒྲུལ་བ་
 བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་འོངས་སུ་སྟུང་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་ཡབ་
 མེས་རྒྱམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕ་ལོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་བསོད་
 བསམས་ཀྱི་བགོ་སྒྲུལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྒྱམས་ལ་གཅེས་སྒྲུས་ཆེན་པོས་སྟུང་སྟེའབ་དང་
 དར་སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་ཀྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལུ་
 ཅག་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྟོབ་གསོའི་བྱ་བར་འཕྲིན་སྒྲིལ་འབུལ་མཁན་གྱི་གན་
 དར་འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་རེའི་ཕྲག་པར་བབ་པའི་
 གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་ལྷན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་དུ་སྟུང་བ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན་སྤྱོད་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲེས་བྲུ་དམ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་
 ལྷགས་ཚུམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་རྒྱུ་བྱིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་བྱུང་
 པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྒྱམ་ཐར་
 དང་གསལ་ཡིག་བརྗེས་དང་སྟན་པ། ཅིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་
 འཕྲོར་བ་རྒྱམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྒྱམས་བསྟུས། ཉམས་པ་རྒྱམས་གསོས།
 འབྲུགས་པ་རྒྱམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་མེས་པོའི་ལྷལ་བཞག་ཅེས་པ་སོགས་
 རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་བར་དུ་བསྟུན་ཅིས་ཡོད། ད་ལན་ར་ཆོས་འཆོལ་བསྟུ་

ཐུབ་པའི་ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་བཅུ་བརྒྱད་པོ་འདི་
མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ནང་ནས། རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱན་ཟུང་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཚོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྤྱན་ལྷུ་རྒྱུའི་སྒྲོར་ལ་ལྷག་བསམ་
ལྡན་ཁིང་མཁའ་སྤྱན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་
བཀའ་སློབ་སྟེལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྦྱབས་འཇུག་
ཡོང་བ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་།

ཁོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ལྷུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་
རྒྱས་ཤིང་། མེས་ཀྱི་བློ་གྲོས་བཀའ་པའི་གཞོན་སྟེས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། སྙིང་
པོས་དཔེན་པའི་ཁ་ཐོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྙིང་ལ་
འཆང་། རོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ལེན། ལྟ་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
གནས་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྟན་གྱི་སྤྱི་ལུང་ལས་ཀ་ཅུང་ཟད་རེ་སྦྱབ་ལུས་
ན། མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དྲོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྦྱེས་འབུལ། རང་
ཉིད་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཚོས་མངོན་གྱུར་ལགས་
པས། དེ་བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པར་ལུའོ།

ཕན་འཕྲོག་ཀན་འབྱམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༥པའི་ལྷ་ཚོས་ལ་གྲུས་ལུལ།

བསྐྱེད་གསལ་བཤད།

རྒྱལ་པོའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་པའི་སྤྱོད་ཡངས་པ་ ༧ རྗེ་
བཙུན་ཙོ་ལེ་གཤམ་པ་བཤད་སྐབ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་པོད་བཙོ་བརྒྱད་པོ་འདི་
ནི་གཟན་དཀར་མཆོག་སྤྱལ་ཐུབ་བསྟན་ནི་མ་རིག་པོ་ཆེས་མྱད་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་
བཟང་པོའི་བསྐྱལ་ལྷག་འོག །མ་ཐན་པོ་འགོ་འདུལ་དོ་རྗེ་མཆོག་དང་ཐན་གམ་
བདེ་ལེགས་རྣམ་གཉིས་གཙོས་དེད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ནས་དཀར་
སྤྱད་ཀྱི་སྐས་ཤང་བརྒྱད་ནས་ད་ལྟ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་དག་གི་སྤྱོད་ལམ་དུ་འབུལ་
ཐུབ་པ་བྱུང་།

ནི་པའི་ལོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྱིད་འོག་དེད་
དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བོད་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་སོ་
སོའི་དཔེ་རྟེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱད་སྐྱོབ་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ཁོད། ད་ལན་ཙོ་ལེ་
གཤམ་པ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་འདིའི་མ་ཕྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
གྲིང་ནས་གཡར་གནང་བྱུང་པའི་ཙོ་ལེའི་སྐར་མ་བོད་གངས་བཙུ་གཅིག་ཅན་ལ།
ཆོས་ཆོན་ནིས་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་ལྷག་ལས་གཙོ་བོ་རྒྱད་སྡེ་སོ་སོའི་རྣམ་བཤད་དང་།
དབུ་མ་དང་ཐར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་སྐོར། སྤྱོད་རག་དང་ཅིས། བད་སྐྱོད་
རིག་པ་སོགས་སྤྱོད་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་མདོར་ན་བཙུ་ཐུག་རིག་
གནས་མཐའ་དག་གི་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་ཡོད། གསུང་འབུམ་འདི་
ནི་ད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོ་ཀྱི་དབུ་བཙུགས་ཏེ་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་

ཡིན།

ང་ཚོས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་འཇུག་འདེགས་དང་། བོད་ཀྱི་
མེས་པོ་དག་གི་བླ་མ་ཁྲི་གསུམ་བརྒྱུད་པའི་རིག་གནས་འདི་དག་སྤྲོད་ཅིང་མོ་
འདིའི་སྟེང་ནས་ཡུལ་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་གཙང་མས་
རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ། གསུང་འབུམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་《མེས་པོའི་བྲུལ་
བཞག》 ཅས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་ཐེང་བ་གཅིག་ལས་དུ་མ་འཆར་བའི་བར་
ཀྱི་འཕུལ་དུ་སྒྲོན་བཞེན་ཡོད་པ་ལ། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནི་《མེས་
པོའི་བྲུལ་བཞག》ཀྱི་དེབ་༥༥ནས་༡༠༥བར་དུ་ཆར་དུ་དངར་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་
དང་། བར་དུ་རྒྱབ་པའི་གོ་རིམ་ཁོད་དུ་འདྲ་བྱུང་མཐའི་བྲོགས་ཞེན་དང་རང་ལྟ་
མཆོག་འཛིན་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་ཏེ་དམ་པ་ཁོད་གི་གསུང་ལས་ཡིག་
ནོར་དང་སྤང་སྒྲོན་ཡིན་པེས་པ་འགའ་ཤས་བཅས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་བཅད་
གཏུབ་གཞོག་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་མ་བྱིས་པ་བཞག་བྱས་ཡོད།

མཐུག་དུ་འདི་ག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་གསུང་
འབུམ་འདིའི་མ་ཕྱིག་ཡར་གནང་མཛད་མཁན་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་
གི་འདུས་སྡེ་ཡོངས་ལ་བྲགས་རྩི་ཆེ་ཞུ།

ཞེས་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
བཀའ་འབུམ་འདིའི་རྩིང་མའི་ཞུ་དག་པ་
དབྱི་ས་དཔལ་བཟང་གིས་ལྷ་ས་ནས།

ཕྱི་མ་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་ཏྲིང་མི་འཛོག་པའི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཅི་ཅེ་གསལ་པ་བཤད་སྐྱབ་ནི། མདོ་སྟོན་ཐོ་འཁྱུར་པ་མོ་ཞེས་
བར་ཡབ་གཟུངས་སྐྱབས་འབུམ་ཞེས་བྱ་བ་བོན་དང་གསང་སྟགས་རྟེན་མའི་
ལྷགས་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། ཡུམ་སྐལ་བཟང་སྟོན་ཞེས་བཞི་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟེན་
སྲུའིང་ཡོས་ (༡༩༥༥) ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོར་འཁྱུངས། གཞོན་
དུས་ནས་སྟོལ་མ་དང་། གདུགས་དཀར་སོགས་ཁ་ཏོན་རྒྱན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དད་པ་
དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གདུགས་དཀར་སོགས་འགའ་རེ་ཆེད་དུ་མ་གཉེར་བར་
སྒོར་ཟེན་ཅིང་། ཡི་གེ་ཡང་མ་སྟོབ་པར་ཐར་ཐོར་ཤེས་པ་བྱུང་བར་གསལ།

དགྲུང་ལོ་དགྲའི་སྐབས་ཁྱི་ཆེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་གསལ་
པའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས། དེ་རྗེས་ལོ་འགྲའི་རིང་ཆོས་སྟོན་དང་གཞུང་
འགའི་ཙུ་བ་སྒོར་བཟུང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པའི་ཕག་ལོའི་སྟོན་ཀ་དབུས་
སྟོགས་སུ་ལེགས། ཉེར་གཉིས་པ་ར་མོ་ཆེ་དང་། དེ་རྗེས་ཡང་སེར་སྟོན་ཐོས་
བསམ་གྱིང་གི་སྒྲ་ཚང་དུ་ཞུགས།

རྗེ་བླ་ཤིས་དཔལ་བཟང་། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་དར་རྒྱས། སྟོབ་
དཔོན་དེ་རྗེ་འཆར་ཆེན་པོ་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་མའི་ལལ་སྟེ་
ནས་བསྟེན་གཞུང་ནས་བརྩམས་ཏེ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་རབ་འབུམས་
དང་། ས་རིས། ལ་ལྟ། ཏྲིང་ཡིག་སྟོན་དག་སོགས་བྱུང་མོང་གི་རིག་གནས་དག་

ལ་གསལ་སྒྱུར་མཛད། དགྲའ་ལོ་སོ་གཉིས་པར་ལྷ་སའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲ་
 སྐོར་བའི་གོ་མིང་བཞེས་ཅིས་ཀྱང་དབུས་སུ་སོག་བོད་བར་འབྲུག་པ་བྱུང་སྟེ་སྟེ་
 སྤྱིང་མི་ཡི་ཉི་མ་བཀོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་སྤོང་མ་བྱུང་། དེ་ལོ་སེ་འའི་དགའ་
 བཅུ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཀ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལས་
 བསྟན་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་བཞེས། སྐར་དབུས་སུ་འོངས་ནས་རྒྱུད་གྲུང་། དགའ་
 ལྷན། འབྲས་སྒྱུངས་ལྷམས་སུ་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལྷམས་ཀྱི་ཆེ་
 ལན་དགའ་རབ་བྱུང་ཡང་རང་གིས་རང་མི་བསྟོད་ཞེས་གསུངས། སྐབས་དེར་
 ཐིག་ཅུའི་སྐོར་འགའ་རེ་ཡང་འབྱིད། ཕག་ལོ་ (༡༧༠༧) དཔྱིད་ཆོར་པ་དང་
 འགྲོགས་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། ཤིང་རྟ་ (༡༧༡༤) ལོའི་ས་ག་ལྷ་བའི་
 ཆོས་བདུན་ལ་ཙོ་ནེའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་གོ་ལུ་ཕྱི་ནང་སོ་ཡེས་ཀྱིས་བཀའ་
 བཞིན་དགོན་དེར་མཆོན་ཉིད་གྲ་ཆང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲུལ་མཛད།

ལོ་ངོ་གསུམ་དུ་སློ་གསར་དོན་གཉེར་དག་ལ་བསྐྱུས་གྲུའི་ཅིས་བཞག་
 བཏང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པ་ལ་གཞུང་བཅུགས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་དབུ་ནས་ཅིས་
 བཞག་ཟིམ་གྱིས་བཏང་བས་སྐབས་ལྷ་པར་སླེབ་པའི་ཆེ་སྟེ་སྒྲུང་གི་ལོ་ལ་གོ་ལུ་ཕྱི་
 བར་སོ་ཡེས་ཀྱི་བཀས་ཁྲི་པ་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འཆད་པ་གཉིས་ཟུང་འབེལ་
 གྱིས་སྦྱོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་བབས་པ་ལྟར་མཛད། དགྲའ་ལོ་ཞེ་དུག་བརྒྱམས་
 བས་དབུ་པར་གྱི་རྣམ་བཤད་སོགས་ཕྱི་རབས་གདུལ་བའི་མིག་རྒྱན་དུ་ཙོམ་པ་
 ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཐང་བ་དུ་མ་སྟེལ། དགོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་
 དང་ཡེས་ཀྱིས་གནང་སྦྱོན་བྱས་པ་པལ་ཆེར་དགོན་པའི་ཞབས་རྟག་དང་། འགའ་
 ཞིག་ནི་མདོ་སྨད་ཀྱི་གྲ་རྒྱུན་དབུས་སུ་འགྲོ་མིར་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་

ལྷན་པོ་རྣམས་སུ་མང་ཇ་དང་གྲ་ཚང་ལ་འབྱེད་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་བསྟན་པའི་
ཞབས་ཏོག་ཏུ་བཏང་།

དགྲ་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་བྱ་ལོ་ལ་རྒྱད་པ་གྲ་ཚང་གསར་བཙུགས་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་མཛད་ཅིང་། དེའི་ལོ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་བྱས་
ཤིང་གསར་བདེ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་རྒྱད་ལ་འགྲེལ་པ་དང་ལྷན་ཐབས་སོགས་མང་དུ་
བཅུམས། དེ་ལྟར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་དང་རྒྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ཀྱི་དུས་འདུ་
བར་མཛད་པའི་མཐར་དགྲ་ལོ་དོན་ལྡ་པ་ས་རྒྱལ་ (༡༧༤༩) ལོར་ནི་བར་
གཤེགས་སོ། །

༣༡། །འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིབ་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་བཤད་
པ་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ་བཀོད་པ་བཞུགས།

ན་མོ་མཆོ་རྩོམ་ཡ། བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲལ་པའི་དམ་ཚིག་གིས། །
བགྲང་ཡས་སྒྲུལ་བས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ། །བྱུང་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་གྲུས་
བཏུང་ནས། །འདུས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིབ་གཞིའི་དོན་ཙམ་བཤད། །དེ་ལ་འདིར་
འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མར་འདི་རྒྱད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་པ་ནས་
བཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་དགོད་པ་
དང་། དེའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སང་སྒྲི་
ཏའི་རྒྱད་དུ་ཨེ་ཨྲི་མ་ཡུ་ལྷ་ཏྲི་ཨེ་ཀ་སྒྲིན་ས་མ་ཡེ་རྩ་ག་སྒྲུན་སང་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཀུ་ཡུ་
ཨ་ཀ་ཙྲི་ཏ་ཏ་ཉིད་ཡ་བརྩ་ཡོ་ཤིང་རྩ་གེ་ཏྲི་བེ་རྩ་རྩ་རྩ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། བོད་རྒྱད་
དུ་ཨེ་ཨྲི་འདི་རྒྱད། མ་ཡུ་བདག་གིས། ཡུ་ཏྲི་ཐོས་པ། ཨེ་ཀ་སྒྲིན་ས་མ་ཡེ་དུས་
གཅིག་ན། རྩ་ག་སྒྲུན་བཙམ་ལྷན་འདས། སང་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གསལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཀུ་ཡུ་ཨ་ཀ་ཙྲི་ཏ་སྒྲི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི། ཉིད་ཡ་སྒྲིང་པོ།
བརྩ་ཡོ་ཤིང་རྡོ་རྗེ་བཅུན་མོའི། རྩ་གེ་ཏྲི་རྩ་ག་ཡ། བེ་རྩ་རྩ་མི་བཞུགས་སོ་ཞེས་
བར་འབྱུང་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཡིག་དོན། སྒྲི་དོན། སྒྲས་དོན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་སྒྲོན་བྱུང་ལྷར་ན། རྒྱུད་གྱི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་འདི་རྒྱད་སྒྲིབ་པ་པོ་
བདག་གིས་ཐོས་པ་ནི་དུས་གཅིག་གི་ཆོམ་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོན་པ་བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་